

Sygn. akt V ACa 471/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Hanna Rucińska
Sędziowie:	SA Maryla Domel-Jasińska (spr.) SO del. Marek Grodziński
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Joanna Makarewicz

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2017 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa M. D.

przeciwko Skarbowi Państwa - (...) w B.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 29 lutego 2016 r., sygn. akt I C 469/15

I. oddała apelację;

II. zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;

III. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w B. na rzecz adwokata M. B. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych, powiększoną o stawkę należnego podatku od towarów i usług, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym oraz kwotę 84 (osiemdziesiąt cztery) złote tytułem zwrotu wydatków.

Na oryginale właściwe podpisy.

V ACa 471/16

UZASADNIENIE

Powód M. D. domagał się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego Skarbu Państwa – (...) w B. kwoty 500.000.000 zł, 74.000.000 za okres od dnia 23 czerwca 2015r. do dnia 28 czerwca 2015r. oraz kwoty 2.000.000 za każdy dzień od dnia 28 czerwca 2015r. do dnia zakończenia procedury tytułem odszkodowania, z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, w oparciu o art. 448 k.c. i art. 417 k.c.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że jest (...), (...)osadzonym w pozwanej jednostce penitencjarnej. Od momentu osadzenia w tej jednostce jest poddany szykanom i ubliżaniom na tle religijnym. Mimo przekazania funkcjonariuszom pozwanego informacji i prośb w zakresie organizacji podstaw swojego funkcjonowania w warunkach izolacji, (...), na wszystkie prośby uzyskał odpowiedź odmowną. Strona pozwana drwi z jego zasad religijnych, dyskryminuje go i mu ubliża, podaje dietę, (...). Takie zachowanie pozwanego jest, w ocenie powoda, efektem porozumienia z Zakładem Karnym w P., wobec którego powód występuje w postępowaniach karnych i cywilnych, w celu uniemożliwienia powodowi przygotowania się do tych spraw. Zachowanie pozwanego narusza dobra osobiste powoda, jego życie i zdrowie.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu. Zarzucił, że powód nie wykazał istnienia przesłanek odpowiedzialności pozwanego ani naruszenia dóbr osobistych powoda. Będąc osadzonym w areszcie śledczym powód musi liczyć się z pewnego rodzaju ograniczeniami i dolegliwościami. Pozwany zapewnił powodowi właściwe warunki izolacji. Wnioski powoda, związane z jego wyznaniem, były w wielu przypadkach rozpoznawane negatywnie, ale nie z powodu szykany na tle religijnym, lecz z uwagi na konsekwencje obowiązujących przepisów i uprawnień Dyrektora (...).

Wyrokiem z dnia 29 lutego 2016r. Sąd Okręgowy w B. oddalił powództwo i nie obciążył powoda kosztami procesu, czyniąc następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne.

Powód został osadzony w (...) w B. (...). Wyznanie powoda zakłada (...)

(...)

W (...) w B. obowiązuje zarządzenie nr (...) z dnia 27 lutego 2015r. Dyrektora jednostki w sprawie porządku wewnętrznego jednostki, które reguluje m.in. organizację apeli, rodzajów przedmiotów, które osadzony może posiadać w celi i ich ilości, których użytkowanie nie może stanowić potencjalnego zagrożenia dla ich właścicieli oraz innych osób lub naruszać spokoju i zasad zgodnego współżycia. Dyrektor jednostki może na zasadzie indywidualnego odstępstwa, mającego charakter uznaniowy, uwzględnić prośbę osadzonego, skutkującą wyjątkiem od zasad ustalonych w porządku wewnętrznym.

Z uwagi na obowiązujący porządek wewnętrzny negatywnie rozpoznano prośbę powoda o nie wykonywanie żadnych czynności służbowych przez pozwanego w godzinach od 8⁰⁰ do 9⁰⁰. W tych godzinach powód był transportowany z celi do czynności procesowych ze swoim udziałem, gdy była taka konieczność.

W (...) w B. nie istnieje możliwość (...), dla jednego osadzonego. Z tego powodu odmówiono powodowi przygotowywania (...). Powód jest jedyną osobą osadzoną w tej jednostce, (...). Wobec powoda stosowana jest (...). Kwestia wyżywienia powoda w pozwanej jednostce była przedmiotem wielokrotnych rozmów powoda z dyrekcją jednostki oraz z dietetykiem aresztu. Powód nie przyjmował do wiadomości ograniczeń występujących w tym przedmiocie, w tym braku możliwości zrealizowania postulowanej przez niego diety w ramach obowiązującej stawki żywieniowej. W związku z tym powód początkowo odmówił przyjmowania podawanych mu posiłków, ale później, tj. w lipcu 2015r. uzgodnił z dietetykiem produkty, które może spożywać zgodnie ze swoim wyznaniem i które są dostępne w jednostce i uwzględniane w posiłkach podawanych powodowi. (...)

Powód nie może przygotowywać posiłków we własnym zakresie w celi mieszkalnej, z uwagi na przepisy sanitarno-epidemiologiczne oraz z uwagi na to, że przedmioty potrzebne do sporządzania takich posiłków nie mogą być

w posiadaniu osadzonych w celi. Z tych przyczyn nie zostały powodowi wydane z magazynu przedmioty do samodzielnego przygotowywania posiłków, jak również z powodu dopuszczalnej sumarycznej mocy urządzeń.

Przybywając do (...) w B. powód miał niezrealizowane duże ulgi w postaci zezwolenia na otrzymanie dodatkowej paczki żywnościowej. W dniu 29 maja 2015r. nie przyjęto skierowanej do powoda paczki żywnościowej, gdyż zawierała ona produkty niedozwolone oraz żywność w opakowaniu utrudniającym kontrolę. Drugą paczkę powód otrzymał. Pozwany odmówił powodowi zgody na dodatkowe paczki z żywnością, z uwagi na przekroczonego limit ilości paczek w kwartale oraz uwzględnienie, w miarę możliwości, wymagań religijnych w żywieniu powoda.

Od 1 lipca 2015r. zmieniły się zasady w zakresie możliwości otrzymywania przez osadzonych w pozwanym areszcie śledczym paczek żywnościowych. Paczki te nie mogą pochodzić z zewnątrz, tylko z zakupów w kantynie aresztu. Kantyna pozwanego aresztu nie posiada na stanie żywności (...). Osadzony może z własnych środków pokryć koszt zrealizowania i dostarczenia paczki, za pośrednictwem firmy (...), jednak powód nie zamawiał takiej paczki i nie wpłacał żadnych kwot na pokrycie jej kosztów. Jedynie zwrócił pozwanemu uwagę na możliwość zakupu produktów (...)ze wskazanego sklepu w W.. Pozwany nawiązał kontakt ze wskazanym sklepem, za pośrednictwem firmy (...), która poinformowała go o możliwości zrealizowania zamówienia na koszt powoda. Powód jednak żadnej kwoty na realizację zakupu żywności nie wyłożył. Powoda nie odwiedzał nikt z rodziny.

Powód jako osoba skazana nie miał prawa do otrzymywania posiłków z zewnątrz, w związku z czym odmówiono mu zgody na ich wydanie.

Powód kontaktuje się telefonicznie i listownie(...).

Z uwagi na odmawianie przyjmowania przez powoda dostarczanych mu posiłków były kierowane przez funkcjonariuszy do dyrektora placówki wnioski o ukaranie dyscyplinarne powoda, jednak dyrekcja odstępowała od wymierzania kar z tej przyczyny. Powód był ukarany naganą za obraźliwe sformułowania, kierowane wobec funkcjonariusza.

W kilku jednostkach penitencjarnych, w których powód był osadzony wcześniej, na podstawie indywidualnych decyzji dyrektora danej jednostki, powód otrzymywał zgodę na korzystanie w celi z urządzenia do wypieku chleba, na otrzymywanie mąki oraz paczek żywnościowych z żywnością (...).

Funkcjonariusze pozwanego nie dyskryminowali powoda i nie ubliżali mu. Powód uważał odmowę spełnienia jego próśb jako przejaw dyskryminacji jego osoby. Z kolei powód w rozmowach z funkcjonariuszami odnosił się do nich niewłaściwie, często wulgarnie, za co został ukarany dyscyplinarną karą nagany.

W ocenie Sądu Okręgowego powód nie wykazał zaistnienia przesłanek odpowiedzialności pozwanego w perspektywie przepisów art. 23, 24 i 448 k.c., a tym samym naruszenia jego dóbr osobistych przez pozwanego. Twierdzenia powoda są wyrazem jego subiektywnych odczuć, związanych z poszczególnymi decyzjami pracowników pozwanego aresztu, zaś decyzje te nie były działaniami bezprawnymi. Powód był i jest jedyną osobą, osadzoną w pozwanym areszcie,...i zapewne już z tego faktu odczuwał on, nawet nieświadomie, że wyróżnia się wśród innych osadzonych. To mogło powodować, że każdą decyzję administracji pozwanego, odbierał jako wymierzoną przeciwko niemu, choć wyłącznie subiektywnie.

Zgodnie z treścią art. 109 § 1 kodeksu karnego wykonawczego (k.k.w.), w brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2015r., skazany przebywający w zakładzie karnym lub areszcie śledczym otrzymuje trzy razy dziennie napój i posiłki o odpowiedniej wartości odżywczej, w tym co najmniej jeden posiłek gorący, z uwzględnieniem rodzaju wykonywanej pracy i wieku skazanego, a w miarę możliwości także wymogów religijnych i kulturowych. Przepis ten nie wymusza na jednostce penitencjarnej bezwzględnej konieczności uwzględnienia wymagań religijnych i kulturowych w zakresie wyżywienia osadzonych, a jedynie uwzględnienie takich wymagań w miarę możliwości.

Przeprowadzone w rozpoznawanej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że w (...) w B. nie było i nie ma możliwości stworzenia takich warunków, które umożliwiałyby przyrządzanie posiłków (...). Nie ma bowiem możliwości urządzenia osobnej kuchni i zatrudnienia w niej osób, w celu przyrządzania posiłków dla jednej osoby. Nadto koszt zakupu produktów (...) jest wysoki. Nieakceptowany byłby fakt, iż wyłącznie dla jednego osadzonego, zostałyby dokonane duże zmiany w organizacji funkcjonowania kuchni i wyżywienia powoda, co odbywałoby się z naruszeniem zasad równego traktowania w odniesieniu do pozostałych osadzonych. W związku z tym, w ocenie Sądu I instancji, w pozwanej jednostce penitencjarnej zachowanie pełnej zasady (...) nie było możliwe. Pozwany jednak starał się zapewnić powodowi dietę najbardziej zbliżoną (...). Dietetyk pozwanego uzgodnił z powodem listę produktów, (...). Powód nie jest zatem dyskryminowany na tle religijnym.

Brak wydania przez dyrektora pozwanego aresztu indywidualnej decyzji w sprawie powoda nie mógł zostać oceniony jako działanie prowadzące do naruszenia dóbr osobistych powoda, gdyż wydanie ewentualnej decyzji jest uprawnieniem, a nie obowiązkiem dyrektora. Stąd brak decyzji nie jest działaniem bezprawnym. Wydawanie w innych jednostkach penitencjarnych indywidualnych decyzji w sprawie m.in. spersonalizowanej diety i możliwości samodzielnego wypieku chleba przez powoda nie przesądzało o tym, iż pozwany bezprawnie pozbawił powoda takich możliwości i naruszył jego dobra osobiste. Decyzje te świadczyły wyłącznie o tym, że inne jednostki dysponowały możliwościami realizacji indywidualnych decyzji.

Na podstawie art. 113a § 1 k.k.w. od 1 lipca 2015r. paczki żywnościowe nie mogą pochodzić spoza danej jednostki penitencjarnej, tylko jej składniki muszą być zakupione za pośrednictwem tej jednostki. Z tego względu powód nie mógł otrzymać zgody na otrzymywanie paczek żywnościowych (...), zakupionych z pominięciem pośrednictwa (...) w B.. Pomimo tego, że pozwany w swojej kantynie nie posiada produktów (...), nawiązał kontakt za pośrednictwem podmiotu zajmującego się zakupem żywności (firmy (...)) ze sklepem z żywnością (...) i zadeklarował zakupy takiej żywności na koszt powoda. Okoliczności te potwierdziła dietetyk pozwanego – J. K., której zeznania w charakterze świadka, Sąd Okręgowy ocenił jako w pełni wiarygodne. Osadzeni są zobowiązani do pokrycia kosztów paczek żywnościowych. Powód nie dokonał wpłat na pokrycie kosztów paczek żywnościowych, stąd brak było podstaw do uznania zasadności jego twierdzeń, że pozwany bezprawnie pozbawił go możliwości otrzymywania takich paczek.

Nie można też zarzucać bezprawności pozwanemu z tego powodu, że nie wydano wobec powoda decyzji uznaniowej, zezwalającej na wydanie z magazynu przywiezionych przez niego urządzeń do samodzielnego przygotowywania posiłków (...). Art. 110a k.k.w. wymienia przedmioty dopuszczane do posiadania przez osadzonego w celi. W szczególności nie można posiadać przedmiotów niebezpiecznych. Urządzenie do wypieku chleba może stanowić przedmiot niebezpieczny dla porządku wewnętrznego jednostki, z racji ewentualnej możliwości innego jego wykorzystania, zaś powód nie był osadzony w celi jednoosobowej. Decyzja pozwanego miała oparcie w obowiązującym w jednostce porządku i nie była bezprawna.

Powód nie wykazał także, aby był dyskryminowany w zakresie wykonywania w celi praktyk religijnych i aby funkcjonariusze specjalnie przeszkadzali mu (...). Powód musiał być doprowadzony do określonych czynności procesowych i w określonym przez Sąd czasie, co sporadycznie pokrywało się z czasem (...), jednak takie okoliczności nie stanowiły przejawu dyskryminacji powoda ze względu na wyznawaną przez niego wiarę.

Korzystanie z wolności religijnej nie może bowiem naruszać zasad tolerancji ani zakłócać porządku w zakładzie karnym. Powód posiada w swojej celi wszelkie przedmioty kultu religijnego, (...). Nadto powód w pozwanej jednostce spotkał się z (...).

W ocenie Sądu Okręgowego nie doszło w pozwanym areszcie do naruszenia dóbr osobistych powoda w postaci dyskryminacji na tle religijnym. W związku z powyższym na podstawie art. 24 § 1 k.c. a contrario Sąd ten powództwo oddalił i nie obciążył powoda kosztami procesu, w oparciu o art. 102 k.p.c., mając na uwadze szczególnie przedmiot sprawy, związany z wiarą powoda, uzasadniający subiektywne poczucie powoda, że zostały naruszone jego dobra osobiste.

Powód, reprezentowany przez adwokata z urzędu, złożył apelację od powyższego wyroku, wskazując jako wartość przedmiotu zaskarżenia kwotę 574.000.000 zł i określając, iż zaskarża wyrok w całości.

Skarżący zarzucił:

- 1) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez nieprawidłowe uznanie za niewiarygodne zeznań świadka Ł. K. (1) i powoda w zakresie podnoszonego naruszenia przez pozwanego dobra osobistego powoda oraz nieprawidłowe uznanie, iż powód nie wykazał spełnienia przesłanek odpowiedzialności pozwanego i naruszenia dobra osobistego;
- 2) naruszenie art. 9 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności przez usankcjonowanie odmowy zapewnienia powodowi (...) diety, zgodnej z jego przekonaniem religijnym, co naruszyło prawo powoda do uzewnętrznienia swojego wyznania poprzez przestrzeganie zasad religii.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie powództwa, ewentualnie uchylenia tego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w B.. Skarżący w uzasadnieniu apelacji wskazał m.in., że każdy człowiek ma wybór, jakie produkty chce i będzie spożywał. Dokonuje tego wyboru samodzielnie, bez niczyjej ingerencji. Nikt nie może wbrew woli konkretnej osoby nakazać jej jedzenia określonych produktów, szczególnie gdy wola tej osoby jest uwarunkowana względami religijnymi. Skarżący wskazał, że naruszony został przez pozwanego art. 9 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności i powołał się na wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie J. przeciwko Polsce (...) z dnia 7 grudnia 2010r., gdzie stwierdzono naruszenie powołanego przepisu i przyznano zadośćuczynienie osobie pozbawionej wolności, której władze więzienne odmówiły zapewnienia diety (...).

Pozwany, reprezentowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie gdyż zgłoszone w niej zarzuty były bezzasadne. Sąd Okręgowy dokonał prawidłowej oceny przeprowadzonych w sprawie dowodów osobowych i dowodów z dokumentów, bez przekroczenia granic tej oceny i wbrew zarzutowi skarżącego, nie naruszył art. 233 § 1 k.c.

Zeznania świadka Ł. K. (1), osadzonego w jednej celi z powodem, Sąd I instancji ocenił należycie, przy uwzględnieniu okoliczności, że świadek ten w swoich zeznaniach koncentrował się nie tyle na przedstawianiu konkretnych faktów lecz przedstawiał własne, często subiektywne i niczym nie uzasadnione oceny sytuacji. W szczególności twierdzenie świadka Ł. K. (1), że pozwany osadził powoda ze świadkiem w celu doprowadzenia do konfliktu pomiędzy nimi, było pozbawione jakichkolwiek racjonalnych podstaw, zwłaszcza gdy zważy się, że żadnego konfliktu między powodem i świadkiem nigdy nie było.

Także opisywane przez świadka reakcje innych osadzonych na osobę powoda i osadzonego z nim w jednej celi świadka, (...), nie mogły świadczyć o naruszaniu dóbr osobistych powoda przez funkcjonariuszy pozwanego, a co najwyżej przez innych osadzonych, na których zachowania, zwłaszcza słowne, pozwany nie zawsze ma wpływ.

Trafnie wskazał Sąd I instancji, że świadek Ł. K. (1) swoimi zeznaniami zmierzał do uwiarygodnienia żądania powoda, choć jego zeznania nie znajdowały potwierdzenia w innych dowodach, zarówno dowodach osobowych, jak i w dowodach z dokumentów, a nawet w zeznaniach samego powoda.

Nadto skarżący w apelacji nie wskazał, które fragmenty zeznań świadka Ł. K. winny zostać w jego ocenie uwzględnione przy ustaleniu stanu faktycznego sprawy, a nie zostały wzięte pod uwagę przez Sąd I instancji.

Ocena zeznań powoda również została przeprowadzona przez Sąd Okręgowy prawidłowo, bez naruszenia zasad określonych w art. 233 § 1 k.c. Sąd ten zasadnie zwrócił uwagę, iż powód, (...)czuł się bez wątpienia wyalienowany

i bardzo subiektywnie odbierał obowiązujące w tej placówce zasady, choć dotyczyły one nie tylko jego, ale również pozostałych osadzonych.

Nie można zaprzeczyć twierdzeniu zawartemu w apelacji, że każdy człowiek ma wybór, jakie produkty chce spożywać i że nikt wbrew woli określonej osoby nie może nakazać jej jedzenia określonych produktów. Zwrócić jednak należy uwagę na okoliczność, iż osoby pozbawione wolności muszą respektować zasady obowiązujące w miejscach odosobnienia i mogą domagać się umożliwienia im takiego funkcjonowania, w tym również diety, które nie narusza tych zasad. Powód nie był zmuszany przez funkcjonariuszy pozwanego do korzystania z diety zawierającej produkty zakazane (...)i nie stosowano wobec powoda kar za odmowę przyjmowania takiej diety.

Bezasadny jest także zarzut apelującego, według którego całkowicie odmówiono powodowi (...). Powód w pozwanym (...) korzysta z diety, która co prawda nie jest *stricte* (...) jednak pozwany w porozumieniu z powodem przygotowuje mu dietę alternatywną, obejmującą produkty żywnościowe wskazane przez powoda,(...). Jeżeli powód w składzie niektórych produktów dostrzeże niedozwolone przez jego religię składniki, wówczas produkty te są wymieniane przez pozwanego na produkty pozbawione tych składników, co powód w swoich zeznaniach potwierdził.

Skazany ma prawo do odbywania kary pozbawienia wolności (również do osadzenia w areszcie tymczasowym) w takich warunkach, jakie gwarantuje mu konkretny system prawny. Zgodnie z art. 109 k.k.w. skazany otrzymuje posiłki z uwzględnieniem w miarę możliwości wymagań religijnych i kulturowych. Zwrot „w miarę możliwości” trzeba rozumieć w taki sposób, że administracja jednostki penitencjarnej jest zobowiązana do dołożenia starań o stworzenie takich możliwości. Pozwany podjął stosowne starania o zapewnienie diety dla powoda, gdyż dietetyk pozwanego, po konsultacjach z powodem, ustalił dla niego dietę alternatywną i jest ona wobec powoda stosowana. Nadto dietetyk konsultował tę dietę z innymi placówkami penitencjarnymi, w których powód wcześniej przebywał i w których korzystał z diety (...). Wbrew zarzutowi powoda pozwany skontaktował się ze wskazanym przez powoda sklepem z żywnością (...), jednak zaniechał zakupu żywności dla powoda w tym sklepie, z uwagi na ograniczenia finansowe placówki penitencjarnej. Trudno wymagać, aby pozwany kosztem innych osadzonych realizował interes powoda w zakresie diety, zwłaszcza, że powód jest jedynym osadzonym, który zabiega o (...)

Wskazanie w apelacji na zasadność powództwa w kontekście wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w S. z dnia 7 grudnia 2010r. w sprawie J. przeciwko Polsce nie mogło odnieść zamierzonego skutku, gdyż stan faktyczny sprawy rozpoznanej przez Trybunał różnił się w istotnych aspektach od stanu faktycznego niniejszej sprawy. Przede wszystkim w sprawie J. przeciwko Polsce władze placówek penitencjarnych konsekwentnie odrzucały prośby skarżącego (...), a Trybunał zauważył, że posiłki dla skarżącego nie musiały być przygotowywane, gotowane ani podawane w jakiś szczególny sposób. Nadto skarżącemu nie zaproponowano jakiegokolwiek diety alternatywnej.

Z kolei powód w rozpoznawanej sprawie korzysta z diety alternatywnej, przygotowywanej z uwzględnieniem jego wskazówek, gdyż przygotowywanie dla niego diety ściśle (...) przekracza możliwości finansowe i organizacyjne pozwanego, który ma obowiązek, co stwierdził Trybunał w powołanym wyżej wyroku, znaleźć sprawiedliwą równowagę pomiędzy interesami zakładu, innych osadzonych, a partykularnymi interesami skarżącego.

W tym stanie rzeczy apelacja podlegała oddaleniu, w oparciu o art. 385 k.p.c.

Na podstawie art. 98 i 99 k.p.c. zasądono od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej stosowną kwotę tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym, rozstrzygnięto na podstawie § 14 ust. 1 pkt 26 w zw. z § 16 pkt 1 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.